

den her foreliggende undergaar en meget indgaaende Behandling af Repræsentationen, og jeg hilste derfor det Foredrag, som nu blev holdt af den ærede sidste Taler, med Glæde som gaaende i den Retning. Jeg skal imidlertid ikke indlade mig paa den første Del af hans Foredrag, det forekom mig, at det svævede ind paa et Gebet, som i meget ringe Grad staar i Forbindelse, med dette Lovforslag, og jeg skal derfor holde mig til Forslaget her, saaledes som det foreligger. Saa meget mere tror jeg, der er Anledning til ved enhver Leilighed, hvor denne Sag foreligger, at komme til en særlig indgaaende Behandling deraf, som det jo dreier sig, foruden det Aktuelle ved Sagen, tillige om meget store finansielle Offre, og dette Henhyn staar for mig som specielt fremtrædende — om det end gaanske vist, som den høitærede Conferencespræsident nylig udtalte, ikke kan være det Overveieende — naar det viser sig ved Sagens Gang gennem flere Aars Behandling, at Udgifterne voxe og voxe saaledes, at, naar vi betragte den her foreliggende Sag i de ca. 10 Aar, hvori den har været under Behandling, ere Udgifterne vorede fra 35 Millioner Kr. op til 72 Millioner Kr. Under saadanne Omstændigheder forekommer det mig, at man ikke kan betragte Sagen gaanske paa almindelig Vis, paa den Maade, hvorpaa man i Almindelighed er tilbøielig til at betragte en saadan Sag, nemlig fra det rent subjektive Standpunkt, fra de Anstuelers og Tilbøieligheders Standpunkt, som man kunde ønske tilfredsstillede, de Retninger, hvori man specielt føler en Interesse, denne Sag vedrørende. Det forekommer mig, at det er nødvendigt under disse Forhold at skjelne mellem to Ting, idet man søger at klare sig saa objektivt, som det overhovedet er muligt, hvad der maa siges at være absolut nødvendigt, for at Landet kan siges at være i Forsvarsstand, og ved en Sammenligning af dette med det, der forlanges, at se, hvad der er det Overstykkende deri. Jeg tror, det har sin store Fordel; thi derved deles paa en vis Maade de nødvendige Foranstaltninger i to Slags, dem, som man er enig om ere nødvendige, og dem, som man er enig om kunde være ønskelige, men som man kan udsætte, og der knytter sig tillige dertil det finansielle Gode, om jeg saa maa sige, at man kan sige: Det, vi alle anse for at være nødvendigt, det maa vi naturligvis skaffe Penge tilveie til; men det, som vi vel ønske, men som er opsætteligt, kunne vi overlade til Fremtiden, hvad enten nu denne Fremtid repræsenteres af os selv eller af vore Efterkommere. Jeg skal nu tillade mig at frem-

sette, hvad jeg efter min Anstuelse af Sagen, set saa objektivt, som det overhovedet er muligt, mener, at der er det absolut Nødvendige, for at Landet kan siges at være i Forsvarsstand, og jeg skal derpaa tillade mig at sammenligne dette med det, som findes i det foreliggende Lovforslag.

For at et Land kan siges at være i Forsvarsstand, er der to Fordringer, som absolut maa opfyldes; den ene af disse Fordringer er den, at svage Punkter i samme, som det paa Grund af Forholdene ikke er muligt eller meget vanskeligt at dække ved de levende Kræfter, og som have særlig Betydning for Landets Eksistens, for Hærens og Flaadens Kampdygtighed, at saadanne svage Punkter, siger jeg, dækkes ved passende fortifikatoriske Midler. Nødvendigheden heraf staar i ligefremt Forhold til disse Punktets Betydning; den staar i omvendt Forhold til den Lethed i Tilveiebringelsen af Midler, som Fjenden behøver at sætte i Bevægelse, for at lægge sin lammende Haand paa disse Punkter. Vi have her i vort Land et saadant Punkt i vor Hovedstad. Hvor lidt Betydning man end kunde ønske at tillægge den fra en eller anden Side, er det jo dog klart, at den har sin gaanske overordentlig store Betydning baade i politisk og militær Henseende. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa at detaillere dette; thi det er jo detailleret saa mange Gange; vi have læst og hørt det saa ofte ogsaa i denne Sal. Men jeg skal holde mig til det rent Militære, det, at den er den eneste Havn for Flaaden og det eneste Oplagssted for alle militære Fornødenheder. Og hvad Letheden angaar for Fjenden med Hensyn til at komme dette Punkt tillivs, skal jeg henvisse til, at det jo ingenlunde er nogen vanskelig Sag for en Fjende, som er i Besiddelse af en overlegen Flaade, at sende den hertil, jage vor Flaade ind i Havnen og dernæst have frie Hænder til at tilføie Staden en saadan Skade, at det kan faae væsentlig Indflydelse paa hele Krigens Førelse, ja maaste endog ende den. Jeg veed vel, at Kjøbenhavn er besættet mod Søfiden; jeg veed meget vel, at der ved dette Tilhæng, overhovedet ved Rigsdagens Hjælp er skaffet sex meget store og gode Kanoner tilveie, som i Forbindelse med disse Søforter skulle hjælpe til at forvare Byen fra Søfiden, men jeg er ogsaa overbevist om, at Enhver vil indse, at dette Forsvar, som allerede i Nutiden er meget problematisk, vil i den nærmeste Fremtid blive aldeles illusorisk. Det er jo os Alle bekendt, hvorledes der er en Tendens til at udvide Byen imod Nord. Det er jo ikke blot i det saakaldte Øster-Kvarter, men ogsaa længere mod Øst